

CUPRINS

PARTEA I. PARTEA GENERALĂ	1
Capitolul I. Noțiuni introductive privind procesul civil	3
<i>Secțiunea 1. Noțiunea, fazele și etapele procesului civil</i>	3
§1. Noțiunea de „proces civil”	3
§2. Fazele și etapele procesului civil	3
<i>Secțiunea a 2-a. Normele de drept procesual civil</i>	5
§1. Noțiunea și clasificarea normelor de drept procesual civil	5
§2. Aplicarea normelor de drept procesual civil	8
2.1. Aplicarea în timp a normelor de drept procesual civil	8
2.2. Aplicarea în spațiu a normelor de drept procesual civil	10
<i>Secțiunea a 3-a. Principiile fundamentale ale procesului civil</i>	10
§1. Dreptul la un proces echitabil, în termen optim și previzibil	11
§2. Principiul disponibilității	13
§3. Contradictorialitatea	19
§4. Rolul activ al judecătorului	21
§5. Legalitatea	27
§6. Egalitatea	28
§7. Dreptul la apărare	29
§8. Oralitatea dezbaterilor	29
§9. Publicitatea	30
§10. Principiul continuității	32
§11. Principiul nemijlocirii	33
§12. Principiul bunei-credințe	34
§13. Limba desfășurării procesului	34
Capitolul II. Acțiunea civilă	36
<i>Secțiunea 1. Noțiune și condiții de exercitare</i>	36
§1. Noțiunea de „acțiune civilă”	36
§2. Enumerarea condițiilor de exercitare a acțiunii civile	37
2.1. Formularea unei pretenții	37
2.2. Interesul	39
2.3. Capacitatea procesuală	40
2.4. Calitatea procesuală	44
<i>Secțiunea a 2-a. Clasificarea cererilor în justiție</i>	51
§1. Precizări prealabile	51
§2. Cereri principale, cereri accesorii, cereri incidentale și cereri adiționale	52
§3. Cereri în realizare, cereri în constatare și cereri în constituire	55
§4. Cereri nepatrimoniale și cereri patrimoniale (personale, reale și mixte)	60

Capitolul III. Participanții la procesul civil	64
<i>Secțiunea 1. Instanța</i>	64
§1. Compunerea și constituirea instanței	64
1.1. Compunerea instanței	64
1.2. Constituirea instanței	68
1.3. Incidentele procedurale privind compunerea sau constituirea instanței	69
1.3.1. Incompatibilitatea	69
1.3.2. Mijloacele procedurale de invocare a incompatibilității	79
1.3.3. Incompatibilitatea altor participanți la procesul civil	87
1.3.4. Alte incidente procedurale referitoare la alcătuirea instanței	87
<i>Secțiunea a 2-a. Părțile</i>	88
§1. Noțiunea de „parte în proces”	88
§2. Drepturile și îndatoririle părților. Abuzul de drept procedural	90
2.1. Enumerarea drepturilor procedurale ale părților	90
2.2. Îndatoririle procesuale ale părților	91
2.3. Abuzul de drept procedural	92
§3. Coparticiparea procesuală	95
3.1. Noțiunea și clasificarea coparticipării procesuale	95
3.2. Efectele coparticipării procesuale	98
§4. Participarea terților la judecată	101
4.1. Considerații introductive privind participarea terților la judecată	101
4.2. Intervenția voluntară	104
4.2.1. Noțiune. Felurile intervenției voluntare	104
4.2.2. Intervenția voluntară principală	106
4.2.3. Intervenția voluntară accesorie	122
4.3. Chemarea în judecată a altei persoane	129
4.4. Chemarea în garanție	143
4.5. Arătarea titularului dreptului	154
4.6. Introducerea forțată în cauză, din oficiu, a altor persoane	157
§5. Reprezentarea convențională a părților în procesul civil	162
5.1. Considerații introductive	162
5.2. Reprezentarea convențională a persoanelor fizice	163
5.3. Particularități privind reprezentarea persoanei fizice prin avocat	165
5.4. Reprezentarea convențională a persoanei juridice în procesul civil	167
5.5. Sancțiunea în cazul nejustificării calității de reprezentant convențional	168
<i>Secțiunea a 3-a. Participarea Ministerului Public în procesul civil</i>	169
§1. Considerații introductive	169

§2. Formele participării procurorului la procesul civil _____	170
2.1. Pornirea procesului civil _____	170
2.2. Participarea la judecata procesului civil _____	171
2.3. Exercițarea căilor de atac _____	173
2.4. Punerea în executare a unor titluri executorii _____	175
Capitolul IV. Competența _____	176
<i>Secțiunea 1. Considerații generale _____</i>	<i>176</i>
§1. Reglementare _____	176
§2. Noțiunea și clasificarea competenței _____	176
2.1. Noțiunea de „competență” _____	176
2.2. Clasificarea competenței _____	178
2.2.1. Competența generală și competența jurisdicțională _____	179
2.2.2. Competența absolută și competența relativă _____	179
<i>Secțiunea a 2-a. Competența generală a instanțelor judecătorești _____</i>	<i>181</i>
§1. Principiul stabilirii competenței generale a instanțelor judecătorești _____	181
§2. Competența în materia controlului de constituționalitate _____	182
§3. Competența în materie electorală _____	188
3.1. Alegerile autorităților administrației publice locale _____	188
3.2. Alegerile parlamentare _____	192
3.3. Alegerile prezidențiale _____	195
3.4. Alegerile pentru Parlamentul European _____	198
3.5. Competența în materia referendumului _____	199
§4. Competența în materia contenciosului administrativ _____	200
4.1. Competența instanțelor judecătorești ordinare de contencios administrativ _____	201
4.2. Competența instanțelor judecătorești speciale de contencios administrativ _____	203
4.3. Competența instanțelor judecătorești de a controla soluțiile unor jurisdicții speciale administrative _____	204
§5. Competența în anumite materii _____	208
5.1. Competența în materia litigiilor de muncă _____	208
5.2. Competența în materia rezolvării unor neînțelegeri referitoare la exercitarea drepturilor și îndatoririlor părintești _____	210
5.3. Competența în materia actelor de stare civilă și a înregistrărilor de stare civilă _____	210
5.4. Competența în materia schimbării, rectificării și modificării numelui _____	212
5.5. Competența în materia protecției concurenței _____	213
5.6. Delimitarea competenței instanțelor judecătorești de cea a notarului public _____	215
5.6.1. Procedura succesorală _____	215

5.6.2. Alte proceduri notariale reglementate de Legea nr. 36/1995 _____	217
<i>Secțiunea a 3-a. Competența materială a instanțelor judecătorești</i> _____	218
§1. Noțiuni introductive _____	218
§2. Competența materială a judecătoriei _____	218
§3. Competența materială a tribunalului _____	230
§4. Competența materială a curții de apel _____	238
§5. Competența materială a Înaltei Curți de Casație și Justiție _____	240
§6. Determinarea competenței după valoarea obiectului cererii introductive de instanță _____	244
<i>Secțiunea a 4-a. Competența teritorială</i> _____	252
§1. Precizări introductive _____	252
§2. Competența teritorială de drept comun _____	253
§3. Competența teritorială alternativă (facultativă) _____	256
§4. Competența teritorială exclusivă (excepțională) _____	267
<i>Secțiunea a 5-a. Incidente procedurale privitoare la instanța sesizată</i> _____	279
§1. Întinderea competenței instanței sesizate _____	279
1.1. Competența instanței sesizate de reclamant în privința excepțiilor și apărărilor invocate în cursul procesului _____	279
1.2. Competența instanței sesizate prin cererea principală în privința incidentelor de procedură _____	281
1.3. Prorogarea competenței _____	282
1.3.1. Prorogarea legală _____	282
1.3.2. Prorogarea judecătorească _____	287
1.3.3. Prorogarea convențională (voluntară) _____	287
§2. Strămutarea pricinilor _____	289
§3. Mijloacele procedurale de invocare a necompetenței _____	292
3.1. Enumerarea mijloacelor procedurale prin care se poate invoca necompetența _____	293
3.2. Excepția de necompetență _____	294
§4. Conflictul de competență _____	299
Capitolul V. Actele de procedură și termenele procedurale _____	303
<i>Secțiunea 1. Actele de procedură</i> _____	303
§1. Noțiuni introductive _____	303
§2. Clasificarea actelor de procedură _____	304
§3. Condițiile generale pentru îndeplinirea actelor de procedură _____	305
§4. Enumerarea sancțiunilor pentru nerespectarea condițiilor legale referitoare la actele de procedură _____	305
§5. Condițiile generale privind cererile în justiție _____	306
<i>Secțiunea a 2-a. Citarea și comunicarea actelor de procedură</i> _____	311
§1. Reguli generale _____	311
§2. Cuprinsul citației _____	314
§3. Persoanele care urmează a fi citate și locul citării _____	316

§4. Organele competente și modalitățile de comunicare _____	321
§5. Înmânarea citației și a altor acte de procedură _____	324
§6. Verificarea procedurii de comunicare a actelor de procedură _____	331
§7. Invocarea și înlăturarea neregularităților privind citarea _____	332
<i>Secțiunea a 3-a. Nulitatea actelor de procedură civilă _____</i>	<i>333</i>
§1. Noțiuni _____	333
§2. Clasificarea nulităților actelor de procedură _____	334
§3. Cazurile de nulitate _____	336
3.1. Cazurile de nulitate condiționată _____	336
3.2. Cazurile de nulitate necondiționată _____	339
§4. Invocarea nulității actelor de procedură _____	343
§5. Efectele nulității actelor de procedură _____	346
<i>Secțiunea a 4-a. Termenele procedurale _____</i>	<i>347</i>
§1. Noțiuni și clasificare _____	347
§2. Durata termenelor procedurale _____	350
§3. Întreruperea termenului procedural _____	353
§4. Sancțiunile pentru nerespectarea termenelor procedurale.	
Decăderea. Repunerea în termen _____	354
4.1. Noțiunea și importanța decăderii _____	354
4.2. Condițiile decăderii _____	355
4.3. Invocarea și pronunțarea decăderii _____	357
4.4. Efectele decăderii _____	358
4.5. Repunerea în termen _____	358
PARTEA A II-A. JUDECATA _____	361
Capitolul I. Judecata în fața primei instanțe _____	363
<i>Secțiunea 1. Etapa scrisă _____</i>	<i>364</i>
§1. Considerații prealabile _____	364
§2. Cererea de chemare în judecată _____	365
2.1. Noțiune _____	365
2.2. Cuprinsul cererii de chemare în judecată _____	366
2.3. Sancțiunile aplicabile în cazul lipsei mențiunilor cererii de chemare în judecată _____	373
2.4. Condițiile extrinseci cererii de chemare în judecată _____	375
2.4.1. Proceduri prealabile sesizării instanței _____	375
2.4.2. Timbrarea cererii de chemare în judecată (și a altor cereri) _____	379
2.5. Introducerea cererii de chemare în judecată și constituirea dosarului. Procedura regularizării cererii de chemare în judecată _____	381
2.6. Fixarea primului termen de judecată și măsurile pentru pregătirea judecării _____	395
2.7. Efectele introducerii cererii de chemare în judecată _____	396

§3. Întâmpinarea _____	399
§4. Cererea reconvențională _____	402
§5. Măsurile asigurătorii _____	410
5.1. Precizări prealabile _____	410
5.2. Sechestrul asigurător _____	411
5.2.1. Noțiune și condiții de înființare _____	411
5.2.2. Procedura de înființare _____	412
5.2.3. Valorificarea bunurilor sechestrate asigurător. Ridicarea și desființarea de drept a sechestrului asigurător _____	415
5.2.4. Sechestrul asigurător al navelor civile _____	416
5.2.4.1. Condiții de înființare _____	416
5.2.4.2. Procedura de înființare. Valorificarea navelor sechestrate și ridicarea sechestrului _____	417
5.3. Poprirea asigurătorie _____	419
5.4. Sechestrul judiciar _____	419
5.4.1. Noțiune și condiții de înființare _____	419
5.4.2. Procedura de înființare _____	421
<i>Secțiunea a 2-a. Etapele cercetării procesului și a dezbaterii în fond a procesului _____</i>	422
§1. Considerații generale _____	422
§2. Ședința de judecată _____	424
2.1. Pregătirea ședinței de judecată _____	424
2.2. Conducerea și poliția ședinței de judecată _____	426
2.3. Activitatea în timpul ședinței de judecată _____	427
2.4. Primul termen de judecată _____	433
2.5. Încheierile de ședință _____	436
§3. Etapa cercetării procesului _____	441
3.1. Considerații generale _____	441
3.2. Excepțiile procesuale _____	445
3.2.1. Definiția, natura juridică și caracteristicile excepțiilor procesuale _____	445
3.2.2. Clasificarea excepțiilor procesuale _____	447
3.2.2.1. Excepții de procedură și excepții de fond _____	447
3.2.2.2. Excepții dilatorii și excepții peremptorii _____	449
3.2.2.3. Excepții absolute și excepții relative. Invocarea excepțiilor procesuale _____	450
3.2.3. Considerații referitoare la inadmisibilități _____	453
3.2.4. Procedura de soluționare a excepțiilor procesuale _____	454
3.3. Probele _____	458
3.3.1. Considerații generale privind probele în procesul civil _____	458
3.3.1.1. Sediul materiei. Noțiunea și importanța probelor în procesul civil _____	458
3.3.1.2. Subiectul, obiectul și sarcina probei _____	459

3.3.2. Reguli comune referitoare la admisibilitatea, administrarea și aprecierea probelor _____	465
3.3.2.1. Admisibilitatea probelor _____	465
3.3.2.2. Administrarea probelor _____	466
3.3.2.3. Aprecierea probelor _____	471
3.3.3. Convențiile asupra probelor _____	472
3.3.4. Asigurarea probelor _____	474
3.3.5. Proba prin înscrisuri _____	478
3.3.5.1. Definiția și clasificarea înscrisurilor _____	478
3.3.5.2. Înscrisurile autentice _____	480
A. <i>Noțiune. Condiții</i> _____	480
B. <i>Forța probantă a înscrisului autentic</i> _____	481
C. <i>Nulitatea și conversiunea înscrisului autentic</i> _____	483
3.3.5.3. Înscrisurile sub semnătură privată _____	483
A. <i>Noțiune</i> _____	483
B. <i>Formalitatea multiplului exemplar</i> _____	485
C. <i>Formalitatea „bun și aprobat”</i> _____	487
D. <i>Forța probantă a înscrisului sub semnătură privată</i> _____	489
E. <i>Data înscrisului sub semnătură privată</i> _____	490
3.3.5.4. Alte înscrisuri _____	494
3.3.5.5. Registrele profesioniștilor _____	495
3.3.5.6. Înscrisurile pe suport informatic _____	496
3.3.5.7. Înscrisurile în formă electronică _____	497
3.3.5.8. Administrarea probei prin înscrisuri _____	499
A. <i>Depunerea înscrisurilor</i> _____	499
B. <i>Procedura verificării înscrisurilor</i> _____	502
C. <i>Procedura falsului</i> _____	506
3.3.6. Proba cu martori (prin declarațiile martorilor) _____	510
3.3.6.1. Precizări introductive _____	510
3.3.6.2. Admisibilitatea probei cu martori (prin declarațiile martorilor) _____	511
A. <i>Admisibilitatea probării cu martori (prin declarații de martori) a faptelor juridice stricto sensu</i> _____	511
B. <i>Admisibilitatea probării cu martori (prin declarații de martori) a actelor juridice</i> _____	512
3.3.6.3. Administrarea probei cu martori _____	520
A. <i>Propunerea martorilor</i> _____	520
B. <i>Persoanele care pot fi ascultate ca martori</i> _____	522
C. <i>Prezentarea și ascultarea martorilor</i> _____	523
3.3.6.4. Aprecierea declarațiilor martorilor _____	526
3.3.7. Proba prin raportul de expertiză _____	527
3.3.7.1. Precizări introductive _____	527
3.3.7.2. Admisibilitatea expertizei _____	528

3.3.7.3. Administrarea expertizei _____	529
3.3.7.4. Forța probantă a raportului de expertiză _____	536
3.3.8. Mijloacele materiale de probă _____	538
3.3.8.1. Considerații introductive _____	538
3.3.8.2. Administrarea probei cu mijloace materiale de probă _____	540
3.3.8.3. Restituirea mijloacelor materiale de probă _____	541
3.3.9. Cercetarea la fața locului _____	541
3.3.10. Mărturisirea _____	543
3.3.10.1. Definirea, natura juridică și felurile mărturisirii _____	543
3.3.10.2. Caracteresle și admisibilitatea mărturisirii _____	545
3.3.10.3. Administrarea mărturisirii. Interogatoriul _____	547
<i>A. Propunerea și încuviințarea sau ordonarea interogatoriului</i> _____	547
<i>B. Obiectul interogatoriului</i> _____	548
<i>C. Persoanele care pot răspunde la interogatoriu</i> _____	548
<i>D. Luarea interogatoriului</i> _____	549
<i>E. Efectele chemării la interogatoriu</i> _____	550
3.3.10.4. Problema indivizibilității mărturisirii judiciare _____	551
3.3.10.5. Irevocabilitatea mărturisirii. Forța probantă a mărturisirii _____	553
3.3.11. Prezumțiile _____	554
3.3.11.1. Noțiune. Clasificare _____	554
3.3.11.2. Prezumțiile legale _____	555
3.3.11.3. Prezumțiile judiciare (simple) _____	558
§4. Incidente procedurale care pot apărea în cursul judecătii _____	558
4.1. Suspendarea judecătii _____	558
4.1.1. Noțiunea și felurile suspendării _____	558
4.1.2. Suspendarea voluntară _____	559
4.1.3. Suspendarea de drept _____	562
4.1.4. Suspendarea facultativă _____	566
4.1.5. Procedura și efectele suspendării _____	571
4.2. Perimarea _____	577
4.2.1. Noțiune și natură juridică _____	577
4.2.2. Domeniul de aplicare și condițiile perimării _____	578
4.2.2.1. Încuviințarea instanței cu o cerere care a declanșat o judecată în primă instanță sau într-o cale de atac _____	578
4.2.2.2. Rămânerea pricinii în nelucrare timp de 6 luni _____	581
4.2.2.3. Lăsarea pricinii în nelucrare să se datoreze culpei părții _____	584
4.2.3. Procedura de constatare a perimării _____	585
4.2.4. Efectele perimării _____	588
4.2.5. Perimarea instanței _____	590

§5. Actele procesuale de dispoziție ale părților _____	590
5.1. Considerații generale _____	590
5.2. Desistarea _____	591
5.2.1. Renunțarea la judecată _____	591
5.2.2. Renunțarea la dreptul subiectiv pretins _____	597
5.3. Achiesarea _____	598
5.3.1. Achiesarea pârâtului la pretențiile reclamantului _____	598
5.3.2. Achiesarea la hotărârea pronunțată _____	600
5.4. Tranzacția judiciară _____	602
§6. Etapa dezbaterii în fond a procesului _____	607
<i>Secțiunea a 3-a. Etapa deliberării și pronunțării hotărârii judecătorești</i> _____	610
<i>Secțiunea a 4-a. Hotărârea judecătorească</i> _____	616
§1. Noțiunea și clasificarea hotărârilor judecătorești _____	616
§2. Conținutul hotărârii judecătorești _____	618
§3. Redactarea, semnarea și comunicarea hotărârii judecătorești _____	626
§4. Termenul de grație _____	629
§5. Cheltuielile de judecată _____	631
§6. Efectele hotărârii judecătorești _____	636
6.1. Enumerarea efectelor hotărârii judecătorești _____	636
6.2. Autoritatea de lucru judecat _____	638
6.3. Puterea executorie a hotărârii judecătorești. Executarea provizorie _____	645
§7. Îndreptarea, lămurirea și completarea hotărârii judecătorești _____	648
7.1. Îndreptarea hotărârii _____	648
7.2. Lămurirea hotărârii și înlăturarea dispozițiilor contradictorii _____	651
7.3. Completarea hotărârii _____	652
Capitolul II. Judecata în căile de atac _____	654
<i>Secțiunea 1. Considerații generale privind căile de atac</i> _____	654
§1. Importanța căilor de atac _____	654
§2. Clasificarea căilor de atac _____	655
2.1. Căi de atac ordinare și căi de atac extraordinare _____	655
2.2. Căi de atac de reformare și căi de atac de retractare _____	657
2.3. Căi de atac devolutive și căi de atac nedevolutive _____	657
2.4. Căi de atac suspensive de executare silită și căi de atac nesuspensive de executare silită _____	658
§3. Reguli generale pentru folosirea căilor de atac _____	658
3.1. Existența unei hotărâri judecătorești pe care legea o declară susceptibilă de a fi atacată. Obiectul căilor de atac _____	658
3.2. Manifestarea de voință a unei părți, în sensul de a exercita o cale de atac. Subiectele căilor de atac _____	661
3.3. Legalitatea căii de atac _____	663
3.4. Ordinea exercitării căilor de atac _____	666
3.5. Unicitatea căii de atac _____	668

<i>Secțiunea a 2-a. Apelul</i>	670
§1. Considerații generale. Sediul materiei	670
§2. Formele apelului	671
2.1. Apelul incident	671
2.2. Apelul provocat	673
§3. Obiectul apelului	674
§4. Subiectele apelului	679
§5. Sesizarea instanței de apel	683
5.1. Instanța competentă	683
5.2. Termenul de apel	684
5.3. Cererea de apel și efectele ei	688
5.3.1. Cuprinsul și timbrarea cererii de apel	688
5.3.2. Efectele cererii de apel	693
§6. Depunerea cererii de apel și procedura prealabilă la instanța a cărei hotărâre se atacă. Regularizarea cererii de apel	702
§7. Pregătirea judecării apelului	704
7.1. Regulile prevăzute de Codul de procedură civilă	704
7.2. Pregătirea dosarului de apel în procesele pornite începând cu data de 15 februarie 2013 și până la data de 31 decembrie 2018	705
§8. Judecarea apelului	707
8.1. Compunerea și constituirea instanței de apel	707
8.2. Principalele momente în desfășurarea judecării apelului	707
8.3. Probele în apel	708
8.4. Soluțiile pe care le pronunță instanța de apel	711
<i>Secțiunea a 3-a. Recursul</i>	716
§1. Considerații generale	716
§2. Obiectul recursului	717
§3. Formele recursului	723
§4. Subiectele recursului	724
§5. Motivele de casare	726
5.1. Instanța nu a fost alcătuită potrivit dispozițiilor legale	727
5.2. Hotărârea a fost pronunțată de un alt judecător decât cel care a luat parte la dezbaterile pe fond a procesului sau de un alt complet de judecată decât cel stabilit aleatoriu pentru soluționarea cauzei ori a cărui compunere a fost schimbată, cu încălcarea legii	728
5.3. Hotărârea a fost dată cu încălcarea competenței de ordine publică a altei instanțe, invocată în condițiile legii	730
5.4. Instanța a depășit atribuțiile puterii judecătorești	732
5.5. Instanța, prin hotărârea dată, a încălcat regulile de procedură a căror nerespectare atrage sancțiunea nulității	733

5.6. Hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază sau cuprinde motive contradictorii ori numai motive străine de natura cauzei _____	734
5.7. A fost încălcată autoritatea de lucru judecat _____	735
5.8. Hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material _____	735
§6. Sesizarea instanței de recurs _____	736
6.1. Instanța competentă _____	736
6.2. Termenul de exercitare și termenul de motivare a recursului _____	737
6.2.1. Termenul de exercitare _____	737
6.2.2. Termenul de motivare _____	739
6.3. Cererea de recurs și efectele ei _____	740
§7. Depunerea cererii de recurs și procedura prealabilă la instanța a cărei hotărâre se atacă. Regularizarea cererii de recurs _____	746
§8. Pregătirea judecății recursului _____	748
8.1. Pregătirea judecății recursului la instanța de recurs, alta decât Înalta Curte de Casație și Justiție _____	748
8.2. Pregătirea dosarului de recurs în procesele pornite începând cu data de 15 februarie 2013 și până la data de 31 decembrie 2018 _____	749
§9. Judecarea recursului _____	751
9.1. Compunerea și constituirea instanței de recurs _____	751
9.2. Procedura de filtrare a recursurilor _____	752
9.3. Principalele momente în desfășurarea judecării recursului _____	755
9.4. Probele (înscrisurile noi) în recurs _____	756
9.5. Incidente care pot să apară în cursul judecării recursului _____	759
9.6. Soluțiile pe care le pronunță instanța de recurs _____	759
9.7. Hotărârea instanței de recurs _____	766
§10. Judecata în fond după casare _____	768
<i>Secțiunea a 4-a. Contestația în anulare _____</i>	<i>772</i>
§1. Definiție. Sediul materiei. Felurile contestației în anulare _____	772
§2. Contestația în anulare de drept comun (obișnuită) _____	773
2.1. Motivele contestației _____	773
2.2. Admisibilitatea contestației _____	775
§3. Contestația în anulare specială _____	779
3.1. Admisibilitatea contestației _____	779
3.2. Motivele contestației _____	779
§4. Subiectele contestației în anulare _____	788
§5. Sesizarea instanței _____	789
5.1. Instanța competentă _____	789
5.2. Termenul de exercitare și termenul de motivare a contestației în anulare _____	790
5.2.1. Termenul de exercitare _____	790

5.2.2. Termenul de motivare _____	791
5.3. Cererea de contestație în anulare _____	791
§6. Procedura de judecată _____	792
<i>Secțiunea a 5-a. Revizuirea</i> _____	795
§1. Caracterizare. Sediul materiei _____	795
§2. Obiectul revizuirii _____	796
§3. Motivele de revizuire _____	799
3.1. Dacă instanța s-a pronunțat asupra unor lucruri care nu s-au cerut sau nu s-a pronunțat asupra unui lucru cerut ori s-a dat mai mult decât s-a cerut _____	799
3.2. Dacă obiectul pricinii nu se află în ființă _____	803
3.3. Dacă un judecător, martor sau expert, care a luat parte la judecată, a fost condamnat definitiv pentru o infracțiune privitoare la pricină sau dacă hotărârea s-a dat în temeiul unui înscriș declarat fals în cursul ori în urma judecății, când aceste împrejurări au influențat soluția pronunțată în cauză _____	804
3.4. Dacă un judecător a fost sancționat disciplinar definitiv pentru exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență, dacă aceste împrejurări au influențat soluția pronunțată în cauză _____	806
3.5. Dacă, după darea hotărârii, s-au descoperit înscrișuri doveditoare, reținute de partea potrivnică sau care nu au putut fi înfățișate dintr-o împrejurare mai presus de voința părților _____	807
3.6. Dacă s-a casat, s-a anulat ori s-a schimbat hotărârea unei instanțe pe care s-a întemeiat hotărârea a cărei revizuire se cere _____	810
3.7. Dacă statul ori alte persoane juridice de drept public, minorii și cei puși sub interdicție judecătorească ori cei puși sub curatelă nu au fost apărați deloc sau au fost apărați cu viclenie de cei însărcinați să îi apere _____	811
3.8. Dacă există hotărâri definitive potrivnice, date de instanțe de același grad sau de grade diferite, care încalcă autoritatea de lucru judecat a primei hotărâri _____	812
3.9. Dacă partea a fost împiedicată să se înfățișeze la judecată și să înștiințeze instanța despre aceasta, dintr-o împrejurare mai presus de voința sa _____	814
3.10. Dacă Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale datorată unei hotărâri judecătorești, iar consecințele grave ale acestei încălcări continuă să se producă _____	814
3.11. Dacă, după ce hotărârea a devenit definitivă, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra excepției invocate în acea	

cauză, declarând neconstituțională prevederea care a făcut obiectul acelei excepții _____	815
§4. Sesizarea instanței _____	816
4.1. Părțile. Instanța competentă și sesizarea ei _____	816
4.2. Termenul de exercitare și termenul de motivare a revizuirii _____	819
§5. Judecata revizuirii _____	821
Capitolul III. Mijloace procedurale privind asigurarea unei practici judiciare unitare _____	828
<i>Secțiunea 1. Considerații generale _____</i>	<i>828</i>
<i>Secțiunea 2-a. Recursul în interesul legii _____</i>	<i>828</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept _____</i>	<i>832</i>
§1. Noțiuni. Sediul materiei. Natură juridică _____	832
§2. Condiții de admisibilitate _____	833
§3. Procedura de judecată _____	835
3.1. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție _____	835
3.2. Alcătuirea completului de judecată _____	836
3.3. Raportul asupra sesizării _____	837
3.4. Ședința de judecată _____	837
3.5. Conținutul și efectele hotărârii prealabile _____	838
Capitolul IV. Contestația privind tergiversarea procesului _____	839
<i>Secțiunea 1. Considerații generale _____</i>	<i>839</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Subiectele contestației privind tergiversarea procesului _____</i>	<i>842</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Sesizarea instanței _____</i>	<i>842</i>
§1. Instanța competentă _____	842
§2. Cuprinsul și forma cererii _____	843
§3. Motivele contestației privind tergiversarea procesului _____	843
<i>Secțiunea a 4-a. Procedura de soluționare a contestației privind tergiversarea procesului _____</i>	<i>847</i>
<i>Secțiunea a 5-a. Plângerea împotriva încheierii de respingere a contestației privind tergiversarea procesului _____</i>	<i>848</i>
<i>Secțiunea a 6-a. Sancționarea contestatorului de rea-credință _____</i>	<i>849</i>
Capitolul V. Procedura necontencioasă judiciară _____	850
<i>Secțiunea 1. Considerații generale _____</i>	<i>850</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Procedura de soluționare a cererii _____</i>	<i>850</i>
§1. Sesizarea instanței _____	850
1.1. Instanța competentă _____	850
1.2. Cererea necontencioasă _____	851
§2. Procedura de judecată _____	852

<i>Secțiunea a 3-a. Aplicații ale procedurii necontencioase judiciare</i>	854
§1. Proceduri necontencioase judiciare prevăzute de Codul de procedură civilă	854
§2. Proceduri necontencioase judiciare reglementate de acte normative speciale	856
§3. Proceduri necontencioase date în competența altor organe	856
Capitolul VI. Proceduri speciale	858
<i>Secțiunea 1. Procedura divorțului</i>	858
§1. Considerații introductive	858
§2. Procedura judiciară a divorțului	858
2.1. Instanța competentă	858
2.2. Sesizarea instanței	860
2.2.1. Legitimarea procesuală	860
2.2.2. Cererea de divorț	863
2.2.3. Cererea reconvențională	864
2.3. Particularități privind faza judecării	864
2.3.1. Depunerea cererii. Fixarea primului termen de judecată. Citarea	864
2.3.2. Obligatoritatea prezenței personale a părților	865
2.3.3. Prezența obligatorie a reclamantului	866
2.3.4. Măsuri provizorii pe timpul judecării divorțului	867
2.3.5. Ședința de judecată	867
2.3.6. Regimul probelor	868
2.3.7. Judecarea unor cereri accesorii	868
2.3.8. Particularități privind actele procesuale de dispoziție în procesul de divorț	870
2.3.9. Hotărârea de divorț	870
§3. Divorțul prin acordul soților pe cale judiciară	873
§4. Divorțul prin acordul soților pe cale administrativă sau prin procedură notarială	876
4.1. Condiții	876
4.2. Procedura de soluționare	877
<i>Secțiunea a 2-a. Procedura punerii sub interdicție judecătorească</i>	878
§1. Noțiune. Sediul materiei	878
§2. Condițiile de fond ale punerii sub interdicție	878
§3. Procedura punerii sub interdicție	879
3.1. Legitimarea procesuală activă	879
3.2. Instanța competentă	879
3.3. Cererea de chemare în judecată	879
3.4. Măsurile prealabile judecării. Internarea provizorie	879
3.5. Judecata	880
§4. Efectele punerii sub interdicție	881
§5. Ridicarea interdicției	882

<i>Secțiunea a 3-a. Procedura de declarare a morții</i>	883
§1. Considerații introductive. Sediul materiei	883
§2. Condițiile declarării judecătorești a morții	884
2.1. Cazul general	884
2.2. Cazuri speciale	885
§3. Sesizarea instanței	885
3.1. Instanța competentă	885
3.2. Legitimarea procesuală activă	886
3.3. Cererea de declarare a morții unei persoane	886
§4. Procedura de judecată	886
4.1. Măsurile prelabile judecătii	886
4.2. Judecata	887
§5. Hotărârea de declarare a morții	888
5.1. Cuprinsul hotărârii. Data morții. Rectificarea datei morții	888
5.2. Comunicarea hotărârii	889
5.3. Anularea hotărârii de declarare a morții	890
<i>Secțiunea a 4-a. Partajul judiciar</i>	892
§1. Considerații generale	892
§2. Părțile în partaj	895
§3. Instanța competentă	896
3.1. Competența materială	896
3.2. Competența teritorială	899
§4. Cererea de partaj	899
§5. Procedura partajului	904
5.1. Partajul prin bună învoială în cadrul procesului	904
5.2. Suspendarea pronunțării partajului	905
5.3. Procedura partajului judiciar	905
5.3.1. Admiterea în principiu	906
5.3.2. Partajul propriu-zis	908
§6. Hotărârea de partaj	913
<i>Secțiunea a 5-a. Ordonanța președințială</i>	916
§1. Considerații generale	916
§2. Condițiile (speciale) de admisibilitate	916
2.1. Precizări prelabile	916
2.2. Urgența	917
2.3. Caracterul provizoriu (vremelnic)	918
2.4. Neprejudicarea fondului	919
§3. Sesizarea instanței	921
3.1. Instanța competentă	921
3.2. Cererea de ordonanță președințială	922
§4. Procedura de judecată	923
§5. Sfera de aplicare a ordonanței președințiale	927
5.1. Precizări introductive	927

5.2. În materie de minori și de familie _____	927
5.3. În materia raporturilor de vecinătate și de proprietate _____	929
5.4. În materia raporturilor locative _____	930
5.5. În materia executării silite _____	932
5.6. În alte cazuri, prevăzute de Codul civil _____	933
5.7. În materia organizării și funcționării fundațiilor _____	935
<i>Secțiunea a 6-a. Acțiunile (cererile) posesorii _____</i>	<i>935</i>
§1. Considerații generale _____	935
§2. Condiții de exercitare _____	937
2.1. Considerații prealabile _____	937
2.2. Acțiunea posesorie generală (acțiunea în complângere) _____	938
2.3. Acțiunea posesorie specială (acțiunea în reintegrare) _____	939
§3. Calitatea procesuală activă _____	939
§4. Competența și procedura de judecată _____	941
§5. Luarea măsurilor pentru conservarea bunului asupra căruia se exercită posesia _____	942
<i>Secțiunea a 7-a. Procedura ofertei de plată și consemnațiunii _____</i>	<i>943</i>
§1. Sediul materiei. Justificare. Condiții de validitate _____	943
§2. Procedura ofertei de plată prin executor judecătoresc _____	945
§3. Procedura ofertei de plată în fața instanței _____	948
§4. Efectele ofertei de plată _____	948
<i>Secțiunea a 8-a. Procedura ordonanței de plată _____</i>	<i>949</i>
§1. Considerații introductive _____	949
§2. Condiții (speciale) de admisibilitate _____	951
§3. Sesizarea instanței _____	954
§4. Particularități referitoare la procedura de judecată _____	957
§5. Cererea în anulare _____	962
§6. Titlul executoriu. Contestația la executare _____	964
<i>Secțiunea a 9-a. Procedura cu privire la cererile de valoare redusă _____</i>	<i>964</i>
§1. Considerații introductive _____	964
§2. Condiții (speciale) de admisibilitate _____	966
§3. Sesizarea instanței _____	967
§4. Particularități referitoare la procedura de judecată _____	969
<i>Secțiunea a 10-a. Procedura evacuării din imobilele folosite sau ocupate fără drept _____</i>	<i>972</i>
§1. Noțiune. Sediul materiei. Condiții de exercitare _____	972
§2. Sesizarea instanței _____	978
§3. Particularități referitoare la procedura de judecată _____	978
§4. Suspendarea executării. Contestația la executare _____	981
§5. Măsuri speciale privind folosința unui imobil _____	982
<i>Secțiunea a 11-a. Înscrierea drepturilor dobândite în temeiul uzucapiunii _____</i>	<i>984</i>
§1. Considerații introductive _____	984

§2. Domeniul de aplicare _____	985
§3. Sesizarea instanței _____	987
3.1. Instanța competentă _____	987
3.2. Cererea de uzucapiune _____	987
§4. Procedura de judecată _____	988
<i>Secțiunea a 12-a. Refacerea înscrisurilor și hotărârilor dispărute</i> _____	990
§1. Domeniul de aplicare _____	990
§2. Competența și procedura refacerii _____	990
<i>Secțiunea a 13-a. Cauțiunea judiciară</i> _____	992
§1. Considerații generale _____	992
§2. Felurile cauțiunii judiciare _____	993
§3. Constituirea cauțiunii judiciare _____	993
§4. Efectele constituirii cauțiunii judiciare _____	995
§5. Cuantumul cauțiunii judiciare _____	996
§6. Procedura de stabilire a cauțiunii judiciare _____	997
§7. Restituirea cauțiunii judiciare _____	998
PARTEA A III-A. EXECUTAREA SILITĂ _____	1001
Capitolul I. Considerații generale _____	1003
<i>Secțiunea 1. Definiția și caracteristicile executării silite</i> _____	1003
§1. Definiția executării silite _____	1003
§2. Caracteristicile executării silite _____	1005
<i>Secțiunea a 2-a. Natura juridică a executării silite</i> _____	1007
<i>Secțiunea a 3-a. Modalitățile executării silite</i> _____	1008
Capitolul II. Participanții la executarea silită _____	1009
<i>Secțiunea 1. Considerații generale</i> _____	1009
<i>Secțiunea a 2-a. Părțile în faza executării silite</i> _____	1010
§1. Condițiile pentru a fi parte în faza de executare silită _____	1010
1.1. Interesul _____	1011
1.2. Calitatea procesuală _____	1012
1.3. Capacitatea procesuală _____	1021
§2. Coparticiparea procesuală în faza de executare silită _____	1021
2.1. Considerații generale _____	1021
2.2. Intervenția altor creditori în cadrul urmăririi silite _____	1023
2.3. Concursul de executări silite _____	1030
§3. Drepturile și obligațiile părților în faza de executare silită _____	1032
3.1. Drepturile părților _____	1032
3.2. Principiul disponibilității în faza executării silite _____	1034
3.3. Obligațiile părților _____	1035
§4. Drepturile și obligațiile terților în legătură cu executarea silită _____	1042
§5. Executorul judecătoresc _____	1047
§6. Instanța de executare _____	1056
§7. Ministerul Public _____	1058

Capitolul III. Creanța pusă în executare	1059
<i>Secțiunea 1. Creanțele care pot fi puse în executare</i>	1059
<i>Secțiunea a 2-a. Caracterile creanței puse în executare</i>	1059
Capitolul IV. Titlurile executorii	1066
<i>Secțiunea 1. Noțiuni generale</i>	1066
§1. Noțiunea de „titlu executoriu”	1066
§2. Formula executorie	1068
<i>Secțiunea a 2-a. Categoriile de titluri executorii</i>	1069
§1. Hotărârile judecătorești și cele emise de alte organe cu activitate jurisdicțională	1070
1.1. Hotărârile judecătorești	1070
1.2. Hotărârile arbitrale	1072
1.3. Hotărâri ale organelor cu atribuții jurisdicționale	1073
1.4. Hotărârile străine	1073
1.4.1. Hotărârile străine pronunțate într-un alt stat membru al Uniunii Europene	1073
1.4.2. Hotărârile străine pronunțate în state terțe	1085
1.4.3. Hotărârile arbitrale străine	1090
§2. Titlurile executorii care nu sunt emise de organe cu activitate jurisdicțională	1092
2.1. Înscrierile autentice	1092
2.2. Titlurile de credit	1093
2.3. Actele de sancționare în materia contravențiilor	1093
2.4. Titlurile executorii privind creanțele fiscale	1093
2.5. Contractele de asistență juridică	1094
2.6. Titluri executorii prevăzute de Codul civil	1094
2.7. Alte titluri executorii	1095
2.8. Înscrierile sub semnătură privată	1096
Capitolul V. Încuviințarea executării silite și înștiințarea prealabilă a debitorului	1099
<i>Secțiunea 1. Încuviințarea executării silite</i>	1099
<i>Secțiunea a 2-a. Înștiințarea prealabilă a debitorului</i>	1108
Capitolul VI. Incidente care împiedică, sting sau amână executarea silită	1112
<i>Secțiunea 1. Prescripția dreptului de a obține executarea silită</i>	1112
§1. Considerații generale. Sediul materiei	1112
§2. Termenul de prescripție	1115
§3. Începutul prescripției	1115
§4. Împlinirea termenului de prescripție	1117
§5. Suspendarea și întreruperea cursului prescripției	1118
5.1. Suspendarea cursului prescripției	1118
5.2. Întreruperea prescripției	1119

§6. Repunerea în termenul de prescripție _____	1121
<i>Secțiunea a 2-a. Suspendarea executării silite</i> _____	1123
§1. Noțiuni generale _____	1123
§2. Suspendarea acordată de creditor _____	1124
§3. Suspendarea acordată de instanța de judecată pe baza căilor de atac contra hotărârilor judecătorești _____	1124
3.1. Suspendarea executării în cazul exercitării apelului _____	1125
3.2. Suspendarea executării în cazul exercitării recursului _____	1125
3.3. Suspendarea executării în cazul exercitării contestației în anulare și a revizuirii _____	1127
3.4. Suspendarea acordată de instanță în cazul exercitării contestației la executare (sau a altei cereri privind executarea silită) _____	1127
<i>Secțiunea a 3-a. Perimarea executării silite</i> _____	1133
§1. Noțiuni generale _____	1133
§2. Procedura perimării _____	1135
§3. Efectele perimării _____	1137
§4. Cazurile în care nu se aplică perimarea _____	1137
<i>Secțiunea a 4-a. Alte incidente de temporizare a executării silite</i> _____	1138
§1. Precizări introductive _____	1138
§2. Existența proprietății comune asupra bunului urmărit _____	1139
§3. Beneficiul de discuțiune și beneficiul de diviziune _____	1142
3.1. Beneficiul de discuțiune al dobânditorului unuia dintre imobilele ipotecate de debitor pentru aceeași datorie _____	1142
3.2. Beneficiul de discuțiune în cazul urmăririi imobilului unui minor sau al unui interzis _____	1142
3.3. Beneficiul de discuțiune și de diviziune ale fideiusorului _____	1143
Capitolul VII. Obiectul executării silite _____	1144
<i>Secțiunea 1. Noțiunea de obiect al executării silite</i> _____	1144
<i>Secțiunea a 2-a. Întinderea urmăririi silite</i> _____	1144
<i>Secțiunea a 3-a. Convențiile privind obiectul urmăririi silite încheiate între creditor și debitor</i> _____	1146
<i>Secțiunea a 4-a. Ordinea de urmărire a bunurilor debitorului</i> _____	1147
<i>Secțiunea a 5-a. Delimitarea bunurilor neurmăribile din patrimoniul debitorului</i> _____	1148
§1. Bunuri exceptate de la urmărirea silită ca inalienabile _____	1150
§2. Bunurile neurmăribile datorită scopului pentru care sunt folosite _____	1151
Capitolul VIII. Contestația la executare _____	1157
<i>Secțiunea 1. Noțiune. Sediul materiei. Natură juridică</i> _____	1157
<i>Secțiunea a 2-a. Obiectul contestației la executare</i> _____	1159
<i>Secțiunea a 3-a. Subiectele contestației la executare</i> _____	1171

<i>Secțiunea a 4-a. Competența de soluționare a contestației la executare</i>	1173
<i>Secțiunea a 5-a. Termenul de exercitare a contestației la executare</i>	1174
<i>Secțiunea a 6-a. Procedura de judecată a contestației la executare</i>	1179
Capitolul IX. Întoarcerea executării silite	1187
Capitolul X. Urmărirea silită mobilă	1190
<i>Secțiunea 1. Precizări prelabile</i>	1190
<i>Secțiunea a 2-a. Identificarea și sechestrarea bunurilor mobile</i>	1192
<i>Secțiunea a 3-a. Valorificarea bunurilor mobile urmărite silit</i>	1204
§1. Considerații preliminare	1204
§2. Vânzarea la licitație publică	1206
Capitolul XI. Poprirea	1217
<i>Secțiunea 1. Precizări introductive</i>	1217
<i>Secțiunea a 2-a. Subiectele popririi</i>	1217
<i>Secțiunea a 3-a. Obiectul popririi</i>	1221
<i>Secțiunea a 4-a. Procedura popririi</i>	1224
§1. Înființarea popririi	1225
§2. Executarea popririi	1233
§3. Validarea popririi	1235
§4. Contestația la poprire	1241
§5. Desființarea popririi	1242
Capitolul XII. Urmărirea fructelor și a veniturilor imobilelor	1244
<i>Secțiunea 1. Urmărirea silită a fructelor neculese și a recoltelor prinse de rădăcini</i>	1244
<i>Secțiunea a 2-a. Urmărirea veniturilor generale ale imobilelor</i>	1252
Capitolul XIII. Urmărirea silită imobiliară	1263
<i>Secțiunea 1. Noțiune. Sediul materiei</i>	1263
<i>Secțiunea a 2-a. Obiectul urmăririi silite imobiliare</i>	1263
<i>Secțiunea a 3-a. Începerea urmăririi silite imobiliare</i>	1267
<i>Secțiunea a 4-a. Înștiințarea debitorului</i>	1269
<i>Secțiunea a 5-a. Publicitatea urmăririi silite imobiliare</i>	1273
<i>Secțiunea a 6-a. Efectele urmăririi silite imobiliare</i>	1274
<i>Secțiunea a 7-a. Vânzarea la licitație publică</i>	1278
§1. Precizări prelabile	1278
§2. Formalitățile premergătoare vânzării la licitație	1279
2.1. Procesul-verbal de situație	1279
2.2. Declanșarea procedurii de vânzare și stabilirea prețului de vânzare	1281
2.3. Fixarea termenului de vânzare	1285
2.4. Publicitatea vânzării. Comunicarea publicațiilor de vânzare	1285
§3. Vânzarea la licitație	1292

<i>Secțiunea a 8-a. Actul de adjudecare</i>	1305
§1. Noțiune. Natură juridică	1305
§2. Cuprinsul actului de adjudecare	1305
§3. Efectele adjudecării	1307
Capitolul XIV. Eliberarea și distribuirea sumelor realizate din urmărirea silită	1314
<i>Secțiunea 1. Considerații introductive</i>	1314
<i>Secțiunea a 2-a. Eliberarea sumelor obținute din urmărirea silită</i>	1315
<i>Secțiunea a 3-a. Distribuirea sumelor realizate din urmărirea silită</i>	1316
§1. Ordinea de preferință în cazul pluralității de creditori	1316
§2. Depunerea titlurilor de creanță. Proiectul de distribuire	1321
§3. Plata sumei rezultate din urmărirea silită	1327
<i>Secțiunea a 4-a. Predarea titlurilor de creanță. Închiderea procedurii</i>	1331
Capitolul XV. Executarea silită directă	1332
<i>Secțiunea 1. Considerații generale</i>	1332
<i>Secțiunea a 2-a. Predarea silită a bunurilor mobile</i>	1337
<i>Secțiunea a 3-a. Predarea silită a bunurilor imobile</i>	1339
§1. Considerații prealabile	1339
§2. Începerea executării silită. Înștiințarea debitorului	1341
§3. Predarea către creditor a bunului supus executării	1342
<i>Secțiunea a 4-a. Executarea silită a altor obligații de a face sau a obligațiilor de a nu face</i>	1346
<i>Secțiunea a 5-a. Executarea hotărârilor judecătorești și a altor titluri executorii referitoare la minori</i>	1353